

Skärtorsdagen 2020

Domkyrkan 9.4.2020

Under en tid som denna är det så mycket vi saknar och måste offra och ge avkall på. Vi får inte bara se det som något svårt och smärtsamt. I grund och botten skulle det kunna hjälpa oss att leva oss in i Jesu självutgivande kärlek, som är så stor att han utgav sig själv på korset för vår skull. För Jesus är det alltid de andra och deras räddning och frälsning som står i centrum. För deras skull ger han sitt liv. För oss som nu tycker att vi måste ge avkall på så mycket som vi tycker om och behöver borde det vara likadant. För att inte riskera att smitta andra drar vi oss undan och har mer omsorg om deras bästa än om oss själva. Visst kan det göra ont i hjärtat att offra något. Men det kan också vara en helande och uppbyggandes smärta, som gör att det själviska stenhjärtat blir ett hjärta av kött och blod, som lider med de lidande, sörjer med de sörjande, hungrar med de hungrande. Något nytt och friskt kan spira upp inom oss, om vi kan öppna oss för den självutgivande kärlek som uppenbaras för oss i Jesu heliga och sårade hjärta.

Jesus vill hjälpa oss att förvandlas och frälsas, att bli honom mer lika och komma honom allt närmare. Igenom hela evangeliet går detta budskap som en röd tråd. Kyrkans liturgi och lära, ja, allt talar om denna Jesu självutgivande kärlek som vill förvandla och helga, rena och frälsa. När vi idag firar Skärtorsdagen, då Jesus firade sin sista måltid med lärjungarna och instiftade eukaristins och prästämbetets sakrament, blir detta så tydligt. Många blir nog lite förvånade när de lyssnar till dagens evangelium, som skildrar hur Jesus tvättar sina lärjungars fötter. Vid första ögonkastet kan vi undra: vad har det med eukaristin att göra? Men vid närmare eftertanke förstår vi hur finurligt och djupsinnigt det är att sätta fottvagningen i centrum. Idag får jag inte möjlighet att uttrycka detta liturgiska och djupt evangeliska budskap på ett synligt sätt. Det är något jag måste offra och ge avkall på. Det är för en präst och en biskop en stor och omskakande nåd att få göra som Jesus och tvätta hans lärjungars fötter. Det påminner oss på ett tydligt sätt att vi är till för deras skull. Prästens uppdrag, ja, existensberättigande är att ge sitt liv, sin tid, sitt hjärta för Guds folk, att tjäna och utge sig helt för deras frälsning och helgelse. Fottvagningen är den bästa medicinen mot allt vad andligt högmod och klerikalt översitteri heter. Men ännu mer är det en stor nåd och uppmuntran att få göra det som Jesus gör: i hans person fira hans heliga offermåltid, i hans namn förlåta synder, i och genom honom ge sitt liv i tjänande och självutgivande kärlek för hans bröder och systrar.

Just denna Skärtorsdag blir det alltså ingen synlig och påtaglig fottvagning. Det är något vi får offra och göra avkall på. Men själva budskapet förblir ändå detsamma. För er som följer denna liturgi på nätet är det något liknande. Just under denna högtid där vi firar eukaristin har ni igen möjlighet att ta emot Jesus i

eukaristin. Det är ett stort och smärtsamt offer för er alla. Därför är det så viktigt att medvetet se detta offer, som något man får frambära i gemenskap med Jesu eget offer på korset. Mässan är alltid ett offer, ett liturgiskt och sakramentalt deltagande i det offer som Jesus bar fram för världens frälsning. Ibland har nog många glömt bort eller inte insett att eukaristin har denna offerkaraktär. Men under de omständigheter vi nu lever under blir det helt tydligt. Det kan faktiskt hjälpa oss att leva oss ännu djupare in i Jesu innersta längtan efter att utge och offra sig själv för vår och hela världens frälsning. På sikt kan det med Guds hjälp leda oss in i en allt djupare förening med Jesu heliga hjärta, som brinner av längtan efter att få förvandla oss från självupptagna och självcentrerade individer till storsinta och självutgivande lemmar i hans mystiska kropp, Kyrkan.

I eukaristin kan vi tala om en tvåfaldig förvandling. Bröd och vin förvandlas till Kristi sanna kropp och blod. Själviska och syndiga människor förvandlas till sanna och heliga lärjungar till Jesus. Ibland har vi glömt bort den andra satsen. Som allt annat kan mässan och eukaristin bli rutin, något vi gör automatiskt. Visst finns det också heliga rutiner, men tyvärr är det nog så att för många går det av bara farten att ta emot eukaristin. Vördnad, tacksamhet, längtan efter att utge sig själv i Jesu efterföljd – allt detta måste vi ta till oss ännu mycket mer. Det finns ett inre samband mellan eukaristins firande och fottvagningen. Om vi verkligen tar emot Jesus med ett öppet hjärta i eukaristin, blir det helt naturligt för oss att vi i hans efterföljd vill tjäna och tvätta de behövandes fötter. Förvandlingen av bröd och vin till Jesus sanna kropp och blod leder till vårt hjärtas förvandling, så att vi vill offra och utge oss helt i hans efterföljd för hans lidande lemmar, de fattiga och behövande. De heliga i alla tider och miljöer har alltid sett denna självutgivande kärlek och tjänande av de behövande som det stora kriteriet på äktheten i vår tro och efterföljelse av Jesus. Eukaristins firande går alltid över i utsändningen; gå i Herrens frid, sprid hans budskap, tjäna de behövande som han, tvätta de fattigas fötter som han, utge och offra er själva som han gjorde.

”O gudsfruktans sakrament, o enhetens tecken, o kärlekens band!”, utbrister Augustinus när han tänker på eukaristin, detta outtömliga mysterium. Gud har gett oss allt i sin Son, som själv har gett sitt liv för oss och som fortsätter att göra det i eukaristin. Då måste vi också falla ner i fruktan och bävan inför detta stora och oerhörda som vi får vara med om i mässan. Där blir vi ett med honom och med varandra. Där förenas vi genom kärlekens band med honom och varandra. Där får vi ta ut den eviga härligheten i förskott. Just därför måste vi lära oss att längta ännu mer efter att få ta emot Jesus i eukaristin. Vi får aldrig, aldrig glömma att fottvagningen är både nödvändig förutsättning och självklar följd av eukaristin. Allt hör ihop i evangeliet och kyrkans tro. Det måste det också få göra i vårt liv.

